

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
דוב איתן

עורך כיתוב:
כילבי ששת

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:

מנשה ברדיין, שייע נגור, יליז נלוי, דויד הורוביץ, רותי ורד, אברהם חרמון, עטאלה מנצור, אלכס מסיס, אביבה ססו, עמוס קינו, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

זהו נצחון פשוט, ברור, שלם.

במשך שמונה שנות קיומה של המערכת הנוכחית, מתו 11 שבועונים, שניסו להתחרות בנו בגלוי או בסתר. חלקם קויימו בגלוי או בהסוואה עליידי מפלגות — אשמורת (מפא"י), מצפן (אחדות העבודה), פנים אל פנים (דתיים-לאומיים), עתיד (חרות), פרטיים — ע"ג ראי תבל, אחד הצאא על-ידי עתון יומי — אהנו (ידיעות אחרונות), ואחד על-ידי מ"ל פרטי בכיוון ממשלתי — השבועון קוז ישראל מלפני שבוע שנים. השבוע חוסל מספר 12: רימון.

הוא לא דמה לקודמיו. מטרתו היתה אחת ויחידה: לחסל אותו בכל האמצעים — כסף, הסתה לאלימות, עלילות כזב, המאבק היה בלתי-ישנה. בידי היריב היתה עדיפות עצומה בנושא.

כשקייבלו לידיו את העולם הזה, היה בידינו הון חוזר של אלפים ל"י. ברימון הושקעו למעלה מ-400 אלף ל"י — פי 200 יותר מאחורי רימון עמד ראש-הממשלה בכבודו ובעצמו, והסיוע הפעיל של רוב ראשי השלטון. מאחורינו לא עמד שום ארגון. לרשות רימון עמד מנגנון אדיר ל"י איסוף אינפורמציה — כל חלקי מנגנון הוויכוח והמשטרה, התיקונים והמודיעים של נאספו על-ידי אלפי הסוכנים והמודיעים של מוסדות אלה. לרשותנו עומדים רק מודיעים מתנדבים המסכנים את עצמם ואת פרנסתם כדי לעזור למלחמת-הצדק.

למרות כל זאת לא הגיע רימון בסופו אף לעשירית מתפוצתו הרגילה של העולם הזה. מדוע? זאת לא יבינו הניהיליסטים של מנגנון-החושך, שכבר שאפשר לגנוא אתנו על-ידי לימוד שיטותינו הטכניות והעקת מדורינו. כי העולם הזה אינו גיבוב של מסויימת. זוהי הרוח המקבצת מסביבו רב-בות קוראים, שהם שותפים למאמץ. ודווקא רוח זו, נאמנות זו של הקורא, רצו יוזמי רימון לחסל.

עד היום לא הוזכר השם רימון בעתון זה אפילו פעם אחת. לא התוכחנו עם עתון הרפשי, לא קבנו על הפרובוקציות הנוראות. לפעמים היה קשה מאד לעמוד מול העלילות הודוניות, כאשר די היה בפיסוס כמה עובדות פשוטות כדי להפריכן. לא נגענו לפיתוי זה. סמכנו על השכל הישר של הציבור. תפצנו שיקאי מתוכו את החללה הזאת, מבלי שיהיה מושפע עליידינו אף במלוא הנימה.

וזה בדיוק מה שקרה. עתון הרפשי לא סיכן את העולם הזה אף לא לרגע אחד ב"1 חודשי קיומו העלוב — לא מבחינה כלכלית, ולא מבחינה מוסרית. אמון הציבור בהעולם הזה לא נתערער אף לרגע. הוא בא להוכיח, כי כל מנגנוני המפלגות והעצומים ותקציביהם השונים, הנם כאין וכי אפס מול כוח-ההגיונות של דעת-הקהל. במדינה שיש בה בחירות, זהו הכוח העליון, אשר כל המפלגות נאלצות להיכנע לו, ב"סופו של חשבון. זהו לקח החודשי. היום, יום הנצחון, הרשעה לי להגיד לך מילה שרציתי להגיד לך מזה ימים רבים: תודה!

אורי אבנרי

מכתבים

המפקח הולך

קשה להאמין כי זכיתם להכרה כה ברורה בצדקת טענותיכם. סילוקו של סוהר מ"ה משטרה (העולם הזה 1075) מ"ה סוהר כאלף ערים עד מה היה נכון וצודק מאבקכם בצמרת המושחתת של משטרת ישראל, עד שאפילו יריביכם המושבעים משתמשים עתה באותם הנימוקים שהשתמשתם אתם לצורך סילוקו של המפקח הכללי.

יהודה בכיוף, ירושלים
מתי אתם מזמינים את קוראים למסיבת קוקטייל? כל כך הרבה נצחונות בשבוע אחד, מצדיקים נשף בהיכל התרבות. מ. גולן, תל-אביב

טוב שספר ע"י סוף סוף יש גם לישראל כסופנים...

מולא חפץ, תל-אביב

אין ספק כי סילוקו המביש של סוהר מהמשטרה הוא אחד הצעדים שיעשה מפא"י כדי לשכנע את הבורחים לכנסת הרביעית כי היא מסוגלת להודות בכשלונות ולתקן משניהם. אולם מדוע החרש המנהג הנפטר, כי כל אדם הנכשל בתפקיד מסוים בצורה נכס מקבל מיר משרה טובה אחרת? רק במים האחרונים פורסם בעתונות כי פק אלוף חיים נאוו, שנכשל בהיותו מושלה הצבאי של עזה ונשלח לניהול הכיתו הישראלי בכריסל, נכשל גם שם. מדוע צריכים למנות את סוהר לשגריר? האם שגריר יקרן הוא סימוניהור של מדינתנו?

גדעון שניבקיץ, פתח-תקוה

שוויצר במקלחת

נחתי מאד מנליונכם המיוחד, שהיה מוקדש לשנת תקומת ישראל (העולם הזה 1074) היה בו הכל: גבורה, עובדות היסטוריות, פילפל ומתן כבוד לנפלים. חסר היה רק דבר אחד: ההומור הבריא של אותם הימים. כמו, למשל, אותו מסמך שוויצר שהיה נכנס אפילו למקלחת עם אקרו על המותן...

יהועם שורץ, ניו-יורק

כמו התמונה הזאת, למשל?

המסיים ואקרזה במקלחת (1948)

שונא הערבים

נדמה לי לנוכח הנילוים במאמרו של העורך, על יחסו של ביני למיעוט הערבי במדינה (העולם הזה 1075). איד מעו אדם יאלא ביקר בכפר ערבי מאז קום המדינה, והמתנכר לתרבות הערבית ולשפה הערבית. לדרוש כי מדינות ערב יאמינו בכנות בהכרזותיו על הניקיון של שלום בין ישראל לערבים?

ע. סעיה, נצרת

... אילו היו מתנהגים כלפי המיעוט היהודי בגולה כשם שדרוד בינורינו מ"ה נהג כלפי המיעוט הערבי בישראל, היו יהודי העולם מרימים קולות עשה! אנטי-שמיות. אין ספק ישמריניות פנים כזאת היא הרוחפת את הערבים לזרועות מ"ה. שושנה מר, תל-אביב

דב בנצרת

דביטם לשפוט על אוביקטיביות מאופקת, בכתיבתכם על מהומות הרוק במאי בנצרת (העולם הזה 1075), אולם דווקא הפעם לא היה זה הקו הנכון. גם מתגדיה של מ"ה הסכימו כבר, כי ההמוניות נבעו כתוצאה מפרובוקציה של השלטונות. אין לי שום דבר נגד השוטרים שנאלצו להשתמש ביד חזקה נגד המפגינים, הם רק מילאו את תפקידיהם; אולם די להתכונן בתכונה של פורסמה בעתונכם, כיצד קצין משטרה מרשה לעצמו לדחוף בכוח חרב כנסת, מ"ה לרעת שהפעם היה הצדק לצד אנשי מ"ה. מנתח חביב, חיפה

אין חרש תחת השמש. התמונות המצויינות שפורסמו בעתונכם על ההפגנה בנצרת, בה נראים שוטרים לנחמים באנשים ובי מנגינים, היתה רואי מציאותית מאוד. גם אילו היו מראים אותה לתושבי נצרת לפני אלפיים שנה.

ג. צור, תל-אביב

סוף סוף קיבלה ממשלת ישראל את השכל. רק בכוח אפשר יהיה לשים קץ ל"ככה הקומוניסטית. סוכניו של נאצר ועבדיו של כרושצ'וב, המעוים הלימיים שירדו

מצריים לאומניים ולהסית נגד הישוב כולו, אין להם חרופה אחרת מאשר האלה. הביע הזמן לבסוף את חסיונותם של חברי הכנסת של מ"ה, אחרת הם עשויים להביא להכרזת משטות מומויות דמים בתוך הארץ, שיסכנו את קיומה.

ג. סיאני, חיפה

שותפות מעבר לגבול

במשך לענין חר הצופים, העומד שוב על הפרק, ברצוני להעלות רעיון בעל ערך מעשי, וגם ערך תעמולתי-מדיני. בנינו הר אוניברסיטה בהר הצופים עומדים ריקים ושוממים זה כעשר שנים, כאבו שאין לה הומפיון. הצעתי היא לשכנע את מדינות ערב, שיסכימו כי על הר הצופים תיפתח פקולטה למדעי המורה התיכון. פקולטה זו, שתהיה בהנהלה ישראלית, תהיה פתוחה ליהודים ולערבים מכל ארצות ערב, ויש לתפז בה גם מצרים ערבים. לרעתי עשויה הגשמה רעיון זה להיות נרעין לשלום במורה התיכון.

דוד כהן, ירושלים

ברצוני לספר על מקרה שהיה באחד הקיבוצים בקיבת נבול המשוש הירדני. בצהרי יום העצמאות, עת מכל המקלטים בקע תיאור המצור בירושלים, צעד בין מבני המשק צעיר ערבי, אחד מחברי הי משק ראה אותו, נגיש אליו והכתיב כי הצעיר הוא זר. נעליו היו בעלות שני נוגנים, מנוקבות בנקבי אוורור, הוא לבט חולצה לבנה ועליה חולצה נוספת כחולה ומעונוו הפחד. התברר שהיה זה צעיר ערבי בן ששעשרה מקפליה. הוא סיפר על לבטים ואכזבות בירדן, ועל הית לפטו לעבור את הנבול לישראל שלע הית תחזותה וקידמתה שמע רבות. ההחלטה להצטרף אליהם ביום העצמאות שלכם"י פרו. אולם מצבנו של חבר המשק הורה לו לקרוא למיטרה, וזו לא נהנה בו ה"ב כסיות של מ"ה. עיניו נמשרו והוא הובל לקיורה.

הי הוי?

אם מהמיר טענתי כי תעונכם סתם מ"ה מי, עתה על אחת כמה וכמה. סתם זאת אומרת שטירוניות ח"ן צערו במצער יום העצמאות וקשה היה להן לשאת את העונו (העולם הזה 1074)? טעות היא בירכב. היו אלה חניכות קורס מ"כיות (הי הוי?) והן יודעות לשאת עונו כשם שאתם מהוילים בעט. אנב, בואו לסיום הקורס באמצע חורש זה, עוד ילמדו אתכם משהו שבו, רק אל תשכחו להצטייר בצורתנועה אחרי עלבון כזה. אני לא יודעת אם ישלחו לכם הזמנה, אתם עוד עלולים לכתוב במקום סיום קורס מ"כיות — סיום קורס טירוניות. ירוונה, צה"ל

כתב העולם הזה מבקש את סליחת המפקדת ירונה. עונשו: ריצה קלה סביב בנין הר מערכת, עם עוזי וחגור מלא.

איש הארץ

בישבותכם (העולם הזה 1071) נדפסה רשימה בשם "עתונאי זריו מרחובות" בענין עמוס שושן, אשר שימש ככתב הארץ ב"רחובות. לא ברור לנו מה האמת בשאר חלקי הרשימה, אבל כל הברכים הנוגעים למערכת הארץ אין בהם אמת. מערכת הארץ לא לרשה מאת כתבה לפרסם הכתשה ליריעה שהוא מסר. המערכת עשתה רק דבר אחד, הנהוג בכל עתון: כאשר המוסר הנוגע בדבר חלק על העובדות, ביקשה המערכת הסכרים מאת הכתב שלה. יש להוסיף כי הסכרים אלה הניחו את רעתה וכך לא המערכת כשמה ולא הכתב שלה. הכתישה את הרשימה הוא מסר. בנוסף על היריעה של כתב הארץ ברחובות פירסם הארץ על פרשה זו רק עוד כתבת הנוגע במערכת, שנשלח על-ידי המוסר הנוגע בדבר, ואי כתבת זה לא היה הכתשה והוא אישר את העובדות היסודיות שמסר עמוס שושן.

י. פינקלשטיין, תל-אביב

מזכיר מערכת הארץ אינו מדייק במכתבו. עמוס שושן סיפר בזמנו בפרשתו לכתב העולם הזה כי מערכת הארץ דרשה ממנו בתקיפות הכחשה מפורשת, ליריעה שגילתה מעולה גדולה בקופת גולים עממית ברחובות.

מילה. לאחר שסיבר, פירסמה מערכת הארץ מכתב טיהור של אחד ממקורבי המועל, עליו כתב שושן.

כל זה עדיין אינו עונה על הנקודת העיקרית באותו כתבה, והיא: כאשר מסר על מותו, התכחש הארץ לגמרי לעובדה כי שושן היה כתבו בתקופה של למעלה משלוש שנים, רק לפני שבוע, בכתבה לזכרו של שושן, ציין הארץ כי הוא היה כתבו.

החופש נצאת

ראיתי מ נולדשטיין (העולם הזה 1069) ובהנהגה לשיור, ב"ן אסיה אנכיו"י, והנה תשובתי: ויהי באחרית הימים ותנה אסיה המשוערת חופשיה וצוהלת. וישבת אותה משורר צעיר מכניה בשיור צוהל כמות, וי פרסם אותו העולם הזה, ותקראנו נכתב המתנאה באסיה ותאמר לשיור כי טוב וי תנאנה אסיה בתוה שיר בתה.

ויקרא את השיר איש בשם נולדשטיין: ארונג' וישאל אותו המשורר: הלא מאלף ל"ו המסורתי, ארץ נולדשטיין: לעולם לא יועו בחלק זה חיים אתה ואנכי. אם אין אתה מאסיה, קום וצא ממנה. כי בן אסיה אנכיו.

ראשד היסיק, מוסטום — אום אל פחם

2/16 '72